

PILKASTA KUNNIAAN

Haaste
seurakunnalle

S. Joela Krüger

Saksankielinen alkuteos: *Vom Verspotten zum Bekennen*
Über eine notwendige Kursänderung unserer Kirche
Suomennos: Heli Tennilä ja Mariasisaret

INRI – PILKASTA KUNNIAAN

Haaste seurakunnalle

Onko jakautuneelle kristikunnalle olemassa toivoa – kaikista teologisista eroavaisuuksista huolimatta? Kyllä, mikäli suostumme tutkistelemaan uudelleen kallisarvoista 2000-vuotista perintöämme ja palaamaan kristinuskon alkuvaiheisiin.

Kohtalokas kehitys alkoi aikoinaan roomalaisen maaherran alaisuudessa, joka oli keskeisessä osassa Jeesusta vastaan käydyssä oikeusprosessissa. Hänet mainitaan nimeltä apostolisessa uskontunnustuksessa: ”...kärsi Pontius Pilatuksen aikana.”

Piilossa maailman silmiltä käydään jälleen oikeutta Jeesusta vastaan. Vaikka olisi paljon helpompaa saada seurata sitä mukavasti katsomosta käsin, sinne ei ole pääsyä – ainoastaan aktiivinen osallistuminen on mahdollista. Oikeudenkäynti noudattelee edellisen esikuvaa. On siis syytä lukea uudelleen ja tutustua tarkoin siihen, mitä evankeliumit sanovat Jeesusta vastaan käydystä oikeudenkäynnistä.

Kaksinkertainen syytös ja kaksinkertainen tuomio

Jeesusta vastaan nostettiin kaksi syytettä, ja molempien osalta Hänen omat sanansa johtivat lopulliseen tuomioon. Hän vahvisti olevansa Jumalan

Poika sekä juutalaisten kuningas (Luuk. 22:70 ja 23:3). Häntä syytettiin kaksinkertaisesti ja kaksinkertaisesti Hänet tuomittiin.

Historialliselta sattumalta näyttävällä tapahtumalla olikin Jumalan suunnitelmassa syvälinen merkitys. Juutalaisten ja pakanoiden tuli erityisten olosuhteitten kautta olla yhdessä syyllisiä Jeesuksen ristinkuolemaan. Johanneksen evankeliumissa meille kerrotaan, että Jeesus yritettiin kivittää jo kaksi kertaa ennen ristiinnaulitsemista. Mutta Hänen hetkensä ei ollut vielä tullut – Jumalalla oli toisenlainen suunnitelma. Se toteutui tuon ajan poliittisten kädenvääntöjen välityksellä.

Historiankirjoituksen mukaan 40 vuotta ennen Tempelin tuhoamista (70 j. Kr.) sanhedriniltä, juutalaisten korkeimmalta oikeudelta, otettiin väliaikaisesti pois oikeus langettaa kuolemantuomio. Vuoteen 30 asti Jeesus siis olisi voitu kivittää juutalaisen lain perusteella¹⁾ ja Hänen kuolemansa olisi pysynyt ainoastaan juutalaisia koskevana seikkana, kuten myöhemmin tapahtunut Stefanuksen kivitys.

Pelko oman edun menettämisestä

Tuohon aikaan oli siis uskonnollinen syytös käsiteltävä poliittisella tasolla. Tästä syystä prosessi monimutkaistui ja pitkittyi vielä enemmän, sillä Pilatus torjui uskonnollisen syytöksen. Vasta poliittinen syytös siitä, ettei hän itse olisikaan keisarin ystävä, mursi Pilatuksen hyvät aiheet ja vei hänet juutalaisten syyttäjien puolelle. Todetessaan uransa olevan

1) Arnold G. Fruchtenbaum, DAS LEBEN DES MESSIAS, tai FOOTSTEPS OF THE MESSIAH / Vrt. Joh. 18:31,32

vaarassa Pilatus toimi vastoin omaatuntoaan ja vaimonsa varoituksia. Pelko oman edun menettämisestä oli kaikkia perusteita voimakkaampi, ja niin Pilatus tuomitsi Jeesuksen ristiinnaulittavaksi. Se oli roomalaisten käyttämistä teloitustavoista kaikkein julmin. Omat valtapyrkimykset ja poliittisen tilanteen huomioiminen estivät häntä pitäytymästä totuudessa – käyttäytymismalli, joka ei meillekään ole tuntematon.

Pilatus itse kirjoitti ristiinnaulitsemisen syyristin yläosaan kiinnitettävään kylttiin kolmella kielellä, kuten roomalainen menettely edellytti. Kirkon perinne on säilyttänyt tämän meidän kaikkien hyvin tunteman latinankielisen lyhennyksen INRI: Jeesus nasaretilainen juutalaisten kuningas. Se on tunnustuksemme ja se on totuus, vaikka totuus kirjoitettiin pilkkamielessä. Tällä nimityksellä Jeesusta itseään ja samalla Hänen omaa kansaansa nöyryytettiin ja halvennettiin syvästi kansainvälisen yleisön silmissä. Pilkka ja nöyryytys ovat jatkuneet meidän päiviimme asti.

Kautta vuosisatojen

INRI-nimitystä kristikunta on vaalinut uskollisesti, mutta siihen sisältyvä totuus jäi käsittämättä ja vaille arvostusta; sen vuoksi pilkkaa ei milloinkaan kumottu. Seurauksena oli, ettei Jeesuksen juutalaista identiteettiä tarvinnut ottaa vakavasti eikä sitä liioin täytynyt puolustaa. Tämän vuoksi kirkko syyllistyi juutalaisten vainoamiseen vuosisatojen ajan.

Kysymykseen, oliko Jeesus Jumalan Poika, on uskova kristikunta aina vastannut myönteisesti,

mikä on myös otettu uskontunnustukseemme. Sitä vastoin kysymystä juutalaisten kuninkaasta on tarkasteltu vain historiallisesta kontekstistä käsin ja siten pidetty jo käsiteltynä ja vastauksen saaneena. Sen seurauksena tunnustus Jeesuksesta juutalaisten kuninkaana jäi tarpeettomaksi. Jeesus, Jumalan Poika, näytti olevan kaikkien kansallisten rajojen yläpuolella, minkä vuoksi ei myöskään pidetty aiheellisena korostaa Hänen juutalaista identiteettiään. Pilkkamielessä ristiin kirjoitettu nimitys ei siis velvoittanut kristittyjä millään lailla. Tämä oli alkuna vaaralliselle erehdykselle: Jeesus toivotettiin tervetulleeksi Jumalan Poikana, mutta ei juutalaisten kuninkaana. Näin seurakunta kulki harhaan, eikä siitä voinut tulla juutalaisten vahvinta suojelijaa vaan heidän kärkkäin vainoojansa.

”Puhdistuksen” katastrofi

Tämä kehitys kärjistyi lopulta huippuunsa natsi-Saksassa. Saksan kansa tuli ”puhdistaa” juutalaisesta verenperinnöstä. Jeesuksen juutalainen identiteetti tuli hävittää täydellisesti ja Hänestä piti tehdä arjalainen. Kaikista juutalaisista tuli yleisen halveksunnan, ivan ja pilkan kohde ja heidät luovutettiin murhaajien käsiin. Tunnustukset: ”Jumalan Poika” ja ”juutalaisten kuningas” oli revitty täysin erilleen. Vanhan testamentin lukemista pidettiin epäilyttävänä ja se luokiteltiin vaaralliseksi. Lisäksi joukko nykyäänkin arvostettuja teologeja työskenteli Uuden testamentin parissa pyrkien ”puhdistamaan sen juutalaisesta vaikutuksesta” ennennäkemättömässä sokeudessa.

Voiko kristittyjen tukeen luottaa?

Tästä juontuu meille kristityille tehtävä: meidän kutsumuksemme on kiinnittää seurakunnissamme huomio juutalaiseen Jeesukseen ja kunnioittaa ja rakastaa Häntä juutalaisena. Vain näillä edellytyksillä juutalaiset voivat odottaa saavansa luotettavaa apua kristityiltä ja suojaa seurakunnilta. Tämä sisäinen asenne merkitsee paljon enemmän kuin ainoastaan kristinuskon juutalaisten juurien tunnustamista. INRI-nimitys ristissä suorastaan velvoittaa tunnustamaan Jeesuksen juutalaisuuden, emmekä voi mitenkään pysyä puolueettomina. Pilatuskaan ei voinut. ”Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni” (Joh. 18:37), sanoi Jeesus kerran Pilatukselle, ja tänään Hän sanoo sen meille. Meidän on otettava kantaa – joko totuuden puolesta tai sitä vastaan.

”Sinun kansasi on minun kansani”

Mitä meiltä kristityiltä odotetaan käytännössä? Ei kaiken juutalaisuuden sokeaa ihannointia; se olisi epäraamatullista. Ei yleistä Israeliin kohdistuvaa solidaarisuutta, sillä se ei koskaan kestä koetusta. Meiltä odotetaan paljon enemmän; meiltä odotetaan mooabilaisen Ruutin asennetta: Sinun kansasi on minun kansani – vain kuolema saa erottaa minut sinusta (ks. Ruut 1:16, 17). Hän ei sallinut minkään erottaa itseään Noomista. Jos haluamme rakastaa Jeesusta yli kaiken, niin rakkaus Häneen ja Hänen kansaansa ylittää rakkauden omaa kansaa ja isänmaata kohtaan, samoin myös tunnustuskuntien rajat. Samalla saamme Ruutin tavoin osaksemme siunauksen, joka ylittää ymmärryksemme.

Tälle tehtävälle uskollisena haluamme pyrkiä korvaamaan laiminlyönnit ja tekemään juutalaisen Jeesuksen rakkaaksi Israelille; Hänet, jonka me heiltä anastimme. Tässä yhteydessä meidän ei tule milloinkaan unohtaa, että kohtaamme kansan, joka kantaa lähes 2000-vuotista traumaa vainoista. Yleisesti ottaen juutalaiset tuntevat kristikunnan syyllisyyden taakoittaman historian paremmin kuin me kristityt itse. Sen vuoksi on paikallaan ottaa selvää, miten me ylimielisyydessämme ja sokeudessaamme olemme väärinkäyttäneet kirkkomme Herran nimeä, Hänen ristiään, pyhää ehtoollista ja kastetta, tehden niistä kaikista juutalaisille kuolemaa tuottavan vainon välineitä.²⁾

Toinen "KYLLÄ"

Jeesus otti vastaan molemmat itseensä kohdistetut syytökset myöntävällä vastauksella. Kristikunnan tulee siis ottaa todesta ne molemmat. Jeesus tuomittiin Jumalan Poikana, mutta Hänet ristiinnaulittiin juutalaisten kuninkaana. Tällä kohdin meidän on oltava valmiita muuttamaan asennettamme, meidän tulee katua ja tehdä parannus. Sen mikä oli tarkoitettu pilkaksi, tulee muuttua kunnioitukseksi ja tunnustukseksi. Sen vuoksi haluamme oppia lukemaan Sanaa tuoreella tavalla Pyhän Hengen ohjauksessa – ilman perinteiden painolastia. Silloin huomaamme lukiessamme: Jeesus on Jumalan Poika ja Ihmisen Poika – aivan kuten näitä kahta ei voi erottaa toisistaan, yhtä erottamatonta on se, että Hän on Jumalan Poika sekä juutalaisten kuningas. Itämaan tietäjät tekivät

2) tähän liittyen: KRISTIKUNNAN SYYLLISYYS JUUTALAISIA KOHTAAN (Evangeliset Mariasisaret)

juuri oikeanlaisen kysymyksen: ”Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas?” Lopputulema tosin oli erään pakanan langettama väärä tuomio. Tämä kertomus kuninkaastamme jatkuu edelleen, se ei vielä ole päättynyt, ja me voimme vaikuttaa siihen, että se jatkuu myönteiseen suuntaan. Se on ajankohtainen meidänkin päivinämme.

Lupaava tulevaisuus

Jeesus sanoi opetuslapsille: ”Te ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupunkeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee” (Matt. 10:23). Jeesus ei siis pidä Israelin historiaa menneeseen aikakauteen kuuluvana vaan ilmeisesti Hänen palatessaan on Israelissa yhä oleva kaupunkeja. Vaikka maailmanpolitiikka näkeekin vaivaa poistaakseen ”rauhan esteenä olevan Israelin” ja vaikka tietyistä Lähi-itää kuvaavista kartoista saa turhaan etsiä Israelia ja sen kaupunkeja, siltikin Jeesuksen sanat pysyvät voimassa. Ja koska tänään tuhannet Jeesuksen omaan kansaan kuuluvat tervehtivät ja kunnioittavat Häntä sanoilla: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen”, täytyy myös Hänen paluunsa olla lähellä.

Jumala on uskollinen. Hän ei salli Jeesuksen pilkanimen jäädä viimeiseksi nimitykseksi. Hän antaa vielä Poikansa hallita juutalaisten kuninkaana, ei vain omaisuuskansaansa, vaan kaikkia kansoja. Raamatun viimeinen ”Minä olen” -sana viittaa yksiselitteisesti Jeesuksen juutalaiseen identiteettiin: ”Minä olen Daavidin juurivesi ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti” (Ilm. 22:16). Meidän kannattaa valmistautua toivottamaan Hänet tervetulleeksi.

”Herra tarvitsee meitä”

Saapuakseen kuninkaana Jerusalemiin Jeesus pyysi aikoinaan itselleen aasin. Nyt Hän osoittaa pyynnön meille. Kristikunnan loppuhuipennusta on jo pitkään rukoiltu ja kaivattu. Me voimme osaltamme auttaa siinä asettumalla Hänen kuningaskuntansa palvelukseen. Jos joku sattuisi kysymään meiltä syytä, voimme yksinkertaisesti vastata: ”Herra tarvitsee meitä” (vrt. Luuk. 19:31). On todellinen etuoikeus Jeesuksen seurakunnalle, että saamme olla ”aasina” kantamassa Häntä omaisuuskansansa keskuuteen sekä seurakuntiin lähellä ja kaukana! On itsestään selvää, että aasi ei saa osakseen kunniaa – kaikki kunnia kuuluu Jeesukselle, juutalaisten kuninkaalle!

Pystymme toteuttamaan tämän suuren tehtävän, Hänen paluupäivänsä valmistelun, vain kuninkaamme lempeässä ja nöyrässä hengessä. Tämä ei merkitse Hänen seuraajilleen voittosaatossa kulkemista vaan valmiutta joutua halveksituiksi, tuomittaviksi ja uhraetuiksi.

”... te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden” (Matt. 24:9). Juutalaiset ovat runsain mitoin kokeneet tätä vihaa jo vuosisatoja; uskova kristikunta niin ikään, tosin vain tiettyinä aikoina ja tietyissä osissa maailmaa. Meidän länsieurooppalaisten osalta Jeesuksen lopunaikoja koskevat profetian sanat eivät vielä ole täyttyneet. Ristin yläosassa luki INRI, ja seuraukset siitä ovat tulevaisuudessa meille uskon tulikoe. Itsessämme emme siitä selviä, mutta Jeesus odottaa saadakseen tehdä meistä heikoista vahvoja!

Aiheeseen liittyvää kirjallisuutta:

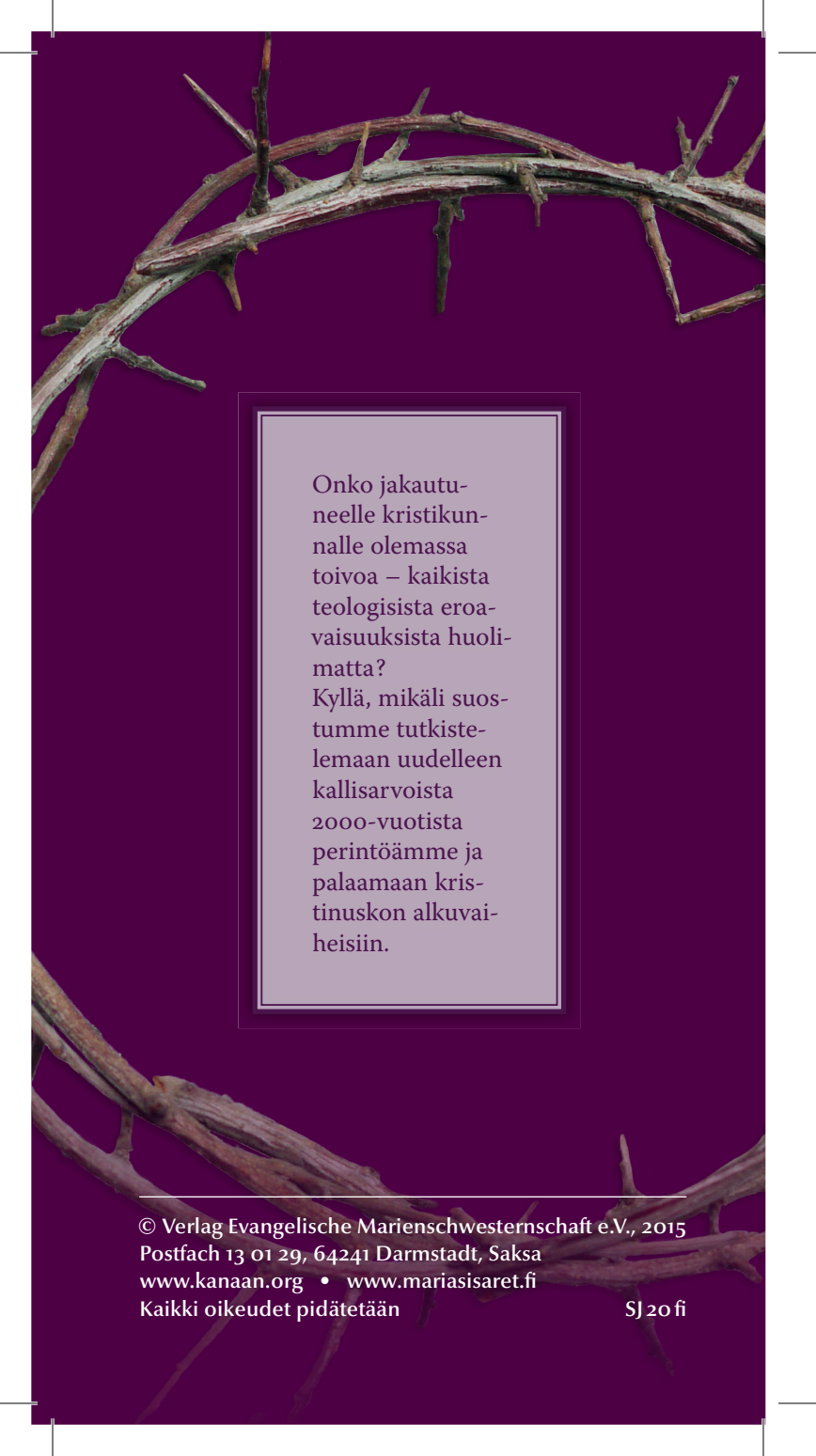
MESSIAAN TÄHTI, 6-sivuinen lehtinen (S. Joela Krüger)

MISSÄ ON JUUTALAISTEN KUNINGAS?, 16 sivua
(S. Joela Krüger)

PYHILLÄ PAIKOILLA, 288 sivua (M. Basilea Schlink)

KRISTIKUNNAN SYYLLISYYS JUUTALAISIA KOHTAAN
Lyhyt katsaus 2000-vuotiseen kirkkohistoriaan, 24 sivua
(koonnut S. Pista Teupke)

ANTISEMITISMIN ESIINTYMISESTÄ SUOMESSA
nelisivuinen referaatti (Ev. Mariasisaret)

Onko jakautu-
neelle kristikun-
nalle olemassa
toivoa – kaikista
teologisista eroa-
vaisuuksista huoli-
matta?

Kyllä, mikäli suos-
tumme tutkiste-
lemaan uudelleen
kallisarvoista
2000-vuotista
perintöämme ja
palaamaan kris-
tinuskon alkuvai-
heisiin.